

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

เรื่อง สันธานเร่งจดจำ

ผู้สอน ครูนิสาชล รุ่งเนย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑



สันธานเร่งจดจำ

จุดประสงค์การเรียนรู้



๑. ชนิดและหน้าที่ของคำสันธาน

๒. บอกความหมายของคำสันธานได้

๓. บอกชนิดของคำสันธานได้



นักเรียนอ่านข้อความจากแถบประโยคที่กำหนดให้ต่อไปนี้

พ่อ.....แม่ของผมเป็นคนใต้

สงกรานต์กินปลาดิบ.....สมชายกินปลาร้า

นักเรียนชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์.....วิชาภาษาไทย



ศึกษาใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้

เรื่อง คำสันธาน





คำสันธาน คืออะไร ?

คำสันธานคือ

.....



คำสันธาน

คำสันธาน คือ

คำที่ทำหน้าที่เชื่อมประโยคกับคำ

ประโยคกับกลุ่มคำ

หรือ ประโยคกับประโยค



คำสันธาน มีกี่ชนิด

คำสันธานมี.....ชนิด

คำสันธานมี ๕ ชนิด



คำสันธาน

ชนิดของคำสันธาน

คำสันธานแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด

๑. คำสันธานที่เชื่อมใจความคล้อยตามกัน

๒. คำสันธานที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน

๓. คำสันธานที่เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน

๔. คำสันธานที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง



คำสันธาน

ชนิดของคำสันธาน

คำสันธานแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ดังนี้

๑. คำสันธานที่เชื่อมใจความคล้อยตามกัน ได้แก่คำว่า กับ และ ก็ ครั้ง...ก็ เมื่อ...ก็ พอ...ก็ เช่น

พอฝนหยุดตกกบเขียดก็ร้องส่งเสียงระงม

น้องกับพี่ไปโรงเรียน



คำสันธาน

๒. คำสันธานที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน ได้แก่คำว่า แต่ แต่ว่า ถึง...ก็ กว่า...ก็ แม้...ก็ เช่น

เขาวิ่งเร็วมาก**แต่**ว่าไม่เหนื่อยเลย

กว่าตำรวจจะมาถึงคนร้าย**ก็**หนีไปแล้ว

ฉันไป**แต่**เขาไม่ไป



คำสันธาน

๓. คำสันธานที่เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำว่า เพราะ เพราะว่า เพราะฉะนั้น เพราะ...จึง ดังนั้น ดังนั้น...จึง จึง ด้วย เหตุเพราะ ฉะนั้น เช่น

เพราะเขาขยันอ่านหนังสือ เขาจึงสอบผ่าน

เพราะไม่อ่านหนังสือ จึงสอบตก

พวกเขาทะเลาะกันเพราะว่าขาดความสามัคคี



คำสันธาน

๔. คำสันธานที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ คำว่า หรือ หรือไม่ก็ ไม่เช่นนั้น มิฉะนั้น ไม่...ก็ ไม่เช่นนั้น เช่น

เธอจะไปกับผมหรือ**เธอจะไปกับเขา**

ไม่เธอก็**ฉันต้องจ่ายเงิน**

เราต้องเลิกทะเลาะกันมิฉะนั้น**งานจะไม่สำเร็จ**

ลูกต้องทำการบ้านหรือไม่ก็**ช่วยแม่กวาดบ้าน**

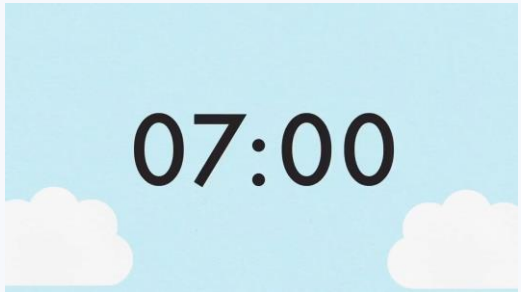




กิจกรรมกลุ่มแข่งขัน

เกม “แยกให้ออก”

กิจกรรมกลุ่ม



ขอขอบคุณ pure star kids
https://www.youtube.com/watch?v=86DLla4v2XE

กับ	ไม่เช่นนั้น	พอ...ก็
หรือ	แต่	ก็
เหตุเพราะ	แม้...ก็	เมื่อ...ก็
และ	เพราะฉะนั้น	แต่ทว่า
เพราะ...จึง	มิฉะนั้น	ครั้น...ก็
ดังนั้น...จึง	ถึง...ก็	ฉะนั้น



กิจกรรม

ให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านนิทาน

เรื่อง ก้อนหินวิเศษ



แข่งขันกันหาคำสันธานที่ปรากฏ

นิทาน เรื่อง ก้อนหินวิเศษ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาคำสันธานที่ปรากฏ

นานมาแล้ว ได้ยินมาว่ามีหินวิเศษอยู่ชนิดหนึ่ง ถ้าผู้ใดที่ได้ครอบครอง จะสามารถนำไปแตะกับสิ่งของอะไรก็ได้ สิ่งนั้นจะกลายเป็นทองคำ ทำให้ชายผู้หนึ่งเกิดความสนใจ อยากจะเปลี่ยนแปลงชีวิตให้เป็นคนร่ำรวยขึ้นมา จึงตามหาหินก้อนนั้นเป็นการใหญ่

นิทาน เรื่อง ก้อนหินวิเศษ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาคำสันธานที่ปรากฏ

เมื่อตามหาจนถึงชายหาดแห่งหนึ่ง ซึ่งเต็มไปด้วยก้อนหิน เขาตัดสินใจเก็บหินขึ้นมาดูทีละก้อน ถ้าก้อนไหนไม่ใช่ก็จะขว้างมันลงทะเลไป เขาใช้ความพยายามอยู่นาน จากวันเป็นเดือน จากเดือนเป็นปี ก้อนแล้วก้อนเล่า ก็ยังไม่ใช่สิ่งที่เขาค้นหาอยู่ดี

นิทาน เรื่อง ก้อนหินวิเศษ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาคำสันธานที่ปรากฏ

และในที่สุด ความพยายามของเขาก็ประสบความสำเร็จจนได้ เขาได้พบกับหินวิเศษจริง ๆ แต่ไม่ทันที่เขาจะได้คิดอะไร

เขาก็ขว้างมันลงทะเลไปเหมือนก้อนหินที่ผ่าน ๆ มา เขาตกใจมาก ถึงกับรำพันออกมาว่า “ต้องเริ่มต้นใหม่อีกแล้วหรือเนี่ย”

นิทาน เรื่อง ก้อนหินวิเศษ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาคำสันธานที่ปรากฏ

ในชายหาดนั้น จะมีหินวิเศษชนิดนี้สักกี่ก้อนกันเชียว เหตุผลที่ทำให้ชายคนนี้ละทิ้งสิ่งที่เขาค้นหามานานก็คือ “ความเคยชิน” นั่นเอง

บ่อยครั้ง ที่เราพยายามค้นหาสิ่งที่ต้องการมาตลอดชีวิต จนกระทั่งวันหนึ่งที่เรามี “โอกาส” พบมันแล้ว แต่ด้วย “ความเคยชิน” ในชีวิตประจำวัน เราก็มองข้าม “โอกาส” นั้นไป “โอกาส” ที่อาจจะไม่ปรากฏบ่อยนัก เราจึงต้องเริ่มต้นใหม่อยู่ร่ำไป

นิทาน เรื่อง ก้อนหินวิเศษ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วหาคำสันธานที่ปรากฏ

อย่าคิดแต่จะเริ่มต้นใหม่ เพราะสิ่งที่มีอยู่คือโอกาส สิ่งใหม่คือความหวัง ทิ้งเก่าไปหาใหม่ ก็เท่ากับ ทิ้งโอกาสที่มีอยู่ แล้วไปรอความหวังที่ยังมาไม่ถึง

ใบงาน เรื่อง ชนิดของคำสันธาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกประโยคต่อไปนี้ และบอกคำสันธานที่ใช้เชื่อมประโยค ว่าเป็นสันธานชนิดใด

<u>ตัวอย่าง</u> เมื่อแม่ไปวัดพ่อก็เข้ามาบ้าน

แม่ไปวัด พ่อเข้าบ้าน

เมื่อ.....ก็ เป็นคำสันธานชนิด เชื่อมใจความเนื้อความคล้อยตามกัน

๑. แม้เขาเรียนไม่เก่งแต่มีความพยายาม

.....

..... เป็นคำสันธานชนิด .....

๒. ผมตั้งใจทำงานเพราะฉะนั้นผลงานจึงออกมาดี

.....

..... เป็นคำสันธานชนิด .....

ใบงาน เรื่อง ชนิดของคำสันธาน

๓. ครูอยู่สีฟ้าหรือสีแดง

.....

.....เป็นคำสันธานชนิด .....

๔. นักเรียนมาเรียน.....มาเล่น

.....

.....เป็นคำสันธานชนิด.....

๕. .....เขามาถึงเขา.....หมดกำลัง

.....

.....เป็นคำสันธานชนิด.....

สรุป



ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

เรื่อง คำสันธาน

บันทึกลงในสมุด

